

ZESPÓŁ
Szkolno-Przedszkolny nr 2
ul. Brygadzystów 18
01-384 Warszawa
tel./faks 22/664-92-46

SZKOŁA PODSTAWOWA
z Oddziałami Integracyjnymi nr 301
im. Janusza Korczaka
w ZSP nr 2, ul. Brygadzystów 18
01-384 Warszawa, tel./fax 22 664 92 46

*Załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 27/2023/2024
Dyrektora Zespołu Szkolno – Przedszkolnego nr 2
w Warszawie z dnia 12 lutego 2024 r.*

**Standardy Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem
w Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 301
im Janusza Korczaka
w ZSP nr 2 w Warszawie**

WARSZAWA, 12 lutego 2024 r.

Podstawa prawna opracowania Standardów Ochrony Małoletnich:

Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm.)

Wstęp

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 301 im. Janusza Korczaka w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 2 w Warszawie jest działanie na rzecz dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Pracownicy Szkoły traktują dzieci z szacunkiem, uwzględniając jego prawa i potrzeby. Pracownicy Szkoły realizują te cele, działają w ramach obowiązującego prawa, przestrzegając przepisów wewnętrznych oraz zgodnie ze swoimi kompetencjami.

Standardy ochrony małoletnich, zwane dalej Standardami, zostają wprowadzone w celu zabezpieczenia dzieci przed wszelkimi formami krzywdzenia, zaniedbania, wykorzystania i przemocy, wspierania uważności na dobrostan dziecka. Standardy podkreślają wartości jakimi kieruje się Szkoła w pracy z małoletnimi: dobro dziecka i jego prawo do życia w bezpiecznym i zapewniającym właściwe warunki rozwoju otoczeniu. Wprowadzenie procedur i zasad postępowania w sytuacjach krzywdzenia dziecka pozwala odpowiednio zareagować w przypadku obaw o jego dobro. Standardy podkreślają rolę Szkoły jako organu posiadającego uprawnienia do interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka przez pracowników Szkoły, rodziców/opiekunów prawnych lub osoby trzecie, gdyż dobro dziecka jest podstawową wartością. Standardy wprowadzają wykaz zachowań niedozwolonych w relacjach między dziećmi, chroniących dzieci przed zachowaniami agresywnymi, zagrażającymi zdrowiu i bezpieczeństwu oraz przed krzywdzeniem ze strony innego dziecka.

Obszary Standardów Ochrony Małoletnich

§ 1.

Standardy Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem, tworzące bezpieczne i przyjazne środowisko rozwoju, nauki i wychowania, obejmują cztery obszary:

1. Politykę Ochrony Małoletnich, która określa:

- a) zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników do pracy w Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 301 im. Janusza Korczaka w Warszawie – *Załącznik nr 1*, w tym oświadczenie o niekaralności i zobowiązanie się do przestrzegania Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem – *Załącznik nr 2*,
- b) zasady zapewniające bezpieczne relacje pracownik – małoletni w Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 301 im. Janusza Korczaka w Warszawie – *Załącznik nr 3*,
- c) zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi w Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 301 im. Janusza Korczaka w Warszawie – *Załącznik nr 4*,
- d) procedury reagowania na przypadki podejrzenia, że małoletni doświadcza krzywdzenia,
- e) zasady ochrony wizerunku małoletnich i ich danych osobowych, w tym zgodę na wykorzystanie wizerunku, zgodnie z formularzem obowiązującym w Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 301 im. Janusza Korczaka w Warszawie;
- f) zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych.

2. Pracownicy - obszar, który określa:

- a) zasady rekrutacji personelu pracującego z dziećmi w szkole, w tym obowiązek uzyskiwania danych z Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym o każdym pracowniku oraz, gdy jest to dozwolone przepisami obowiązującego prawa, informacji z Krajowego Rejestru Karnego, a kiedy prawo na to nie zezwala, uzyskiwania oświadczenia pracownika dotyczącego niekaralności lub braku toczących się postępowań karnych lub dyscyplinarnych za przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności oraz przestępstwa z użyciem przemocy na szkody małoletniego,
- b) zasady bezpiecznych relacji między pracownikiem Szkoły a małoletnim, wskazujące, jakie zachowania na terenie Szkoły są niedozwolone, a jakie pożądane w kontakcie z dzieckiem,
- c) zasady zapewniania pracownikom podstawowej wiedzy na temat ochrony małoletnich przed krzywdzeniem oraz udzielania pomocy dzieciom w sytuacjach zagrożenia, w zakresie:
 - rozpoznawania symptomów krzywdzenia dzieci i młodzieży,
 - procedur interwencji w przypadku podejrzeń krzywdzenia,
 - odpowiedzialności prawnej pracowników, zobowiązanych do podejmowania interwencji,
- d) zasady przygotowania osoby pracującej z dziećmi, młodzieżą, ich rodzicami/opiekunami prawnymi) do edukowania:
 - dzieci i młodzieży na temat ochrony przed przemocą i wykorzystywaniem,
 - rodziców/opiekunów prawnych małoletnich na temat wychowania ich bez przemocy oraz chronienia ich przed przemocą i wykorzystywaniem,
 - zasady dysponowania materiałami edukacyjnymi dla dzieci, młodzieży i rodziców/opiekunów prawnych oraz aktywnego ich wykorzystania.

3. Procedury - obszar określający działania, jakie należy podjąć w sytuacji krzywdzenia małoletniego lub zagrożenia jego bezpieczeństwa ze strony pracowników, członków rodziny, rówieśników i osób obcych:

- a) dysponowania przez Szkołę danymi kontaktowymi lokalnych instytucji i organizacji, które zajmują się interwencją i pomocą w sytuacjach krzywdzenia dzieci (Policja, sąd rodzinny, centrum interwencji kryzysowej, ośrodek pomocy społecznej, placówki ochrony zdrowia) oraz zapewnienia do nich dostępu wszystkim pracownikom,
- b) zasady eksponowania informacji dla dzieci na temat możliwości uzyskania pomocy w trudnej sytuacji, w tym numerów bezpłatnych telefonów zaufania dla dzieci i młodzieży.

4. Monitoring - obszar, który określa zasady weryfikacji przyjętych Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem - przynajmniej raz na dwa lata, ze szczególnym uwzględnieniem analizy sytuacji związanych z wystąpieniem zagrożenia bezpieczeństwa dzieci

Stosowane terminy i definicje

§ 2.

1. Ilekoć w Standardach jest mowa o:

- 1) **Szkole** - należy przez to rozumieć Szkołę Podstawową z Oddziałami Integracyjnymi nr 301 im. Janusza Korczaka w Zespole Szkolno – Przedszkolnym nr 2 w Warszawie;
- 2) **Dziecku/młodzieży/małoletnim** - należy przez to rozumieć ucznia/wychowanka Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 301 im. Janusza Korczaka w Warszawie;
- 3) **Krzywdzeniu dziecka** – należy przez to rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika Szkoły lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie;
- 4) **Pracownikowi Szkoły** - należy przez to rozumieć każdego pracownika Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 301 im. Janusza Korczaka w Warszawie bez względu na formę zatrudnienia w tym współpracownika, stażystę, praktykanta z uczelni wyższej, wolontariusza, lub inną osobę, która z racji pełnionej funkcji lub zadań wykonuje działalność związaną z wychowaniem/edukacją dzieci uczęszczających do Szkoły;
- 5) **Rodzicu/opiekunie prawnym** - należy przez to rozumieć osobę uprawnioną do reprezentacji dziecka;
- 6) **Wolontariuszu** - należy przez to rozumieć osobę, która dobrowolnie i bez wynagrodzenia podejmuje działania na rzecz Szkoły;
- 7) **Osobach współpracujących** - należy przez to rozumieć osoby z zewnątrz realizujące zajęcia/warsztaty z dziećmi;
- 8) **Dyrektorze** – należy przez to rozumieć dyrektora Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 301 im. Janusza Korczaka w Warszawie;
- 9) **Dyrekcji** - należy przez to rozumieć osobę, która w strukturze Szkoły pełni funkcję kierowniczą i jest uprawniona do podejmowania decyzji;
- 10) **Zgodzie rodzica** - należy przez to rozumieć osobę zgodę co najmniej jednego z rodziców/opiekuna prawnego dziecka. W przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka należy poinformować rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny;
- 11) **Danych osobowych małoletniego** - należy przez to rozumieć wszelkie informacje umożliwiające jego identyfikację;
- 12) **Instytucji** - należy przez to rozumieć każdą instytucję, świadczącą usługi dzieciom lub działającą na rzecz dzieci;
- 13) **Zespół interwencyjny** - należy przez to rozumieć zespół powołany przez dyrektora Szkoły w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka/krzywdzenia dziecka;
- 14) **Osobie odpowiedzialnej za Internet** - należy przez to rozumieć wyznaczonego przez dyrektora pracownika, sprawującego nadzór nad korzystaniem z Internetu przez małoletnich na terenie Szkoły oraz nad bezpieczeństwem dzieci w Internecie;
- 15) **Osobie odpowiedzialnej za Standardy Ochrony Małoletnich** przed krzywdzeniem - należy przez to rozumieć wyznaczonego przez dyrektora pracownika sprawującego nadzór nad realizacją i upowszechnianiem niniejszych Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem.
- 16) **Przemocy fizycznej** - należy przez to rozumieć wszelkie celowe formy zachowań, w konsekwencji których dziecko doznało bólu i cierpienia. Jest to zadawanie fizycznych ran poprzez: stłuczenia,

poparzenia, bicie, złamanie kości np. powodowane kopaniem, uderzaniem pięścią itp. To także popychanie, szarpanie, karanie dziecka ze złością, surowością;

- 17) Przemocy psychicznej** – należy przez to rozumieć m.in. odrzucenie emocjonalne, dziecka, upokarzanie, izolowanie, ignorowanie, zastraszanie, krytykowanie, nieposzanowanie jego godności, upokorzenia, wzbudzanie poczucia winy, brak zainteresowania, wsparcia. Za przemoc psychiczną uznawane są wszelkie wyzwiska, upokorzenia, szantaże, groźby i manipulacje. W zakres przemocy emocjonalnej wchodzi także różne formy nadopiekuńczości, które w sposób zamierzony odbierają dziecku poczucie bezpieczeństwa, narażają go na lęk, nadmierne kontrolowanie, szantażowanie, wywieranie presji psychicznej, wymuszanie lojalności.
- 18) Przemocy seksualnej** - należy przez to rozumieć każde zachowanie innej osoby starszej od dziecka lub osoby dorosłej wobec dziecka, mające na celu uzyskanie przyjemności seksualnej kosztem dziecka. W tym rozumieniu nadużycia seksualne obejmują zachowania ekshibicjonistyczne, uwodzenie, świadome czynienie dziecka świadkiem aktów płciowych, stosunek płciowy lub próbę odbycia stosunku płciowego, zachęcanie do rozbierania się czy oglądania pornografii. Przemocą nazywamy zarówno jednorazowe, jak i powtarzające się incydenty.
- 19) Zaniedbywanie** - należy przez to rozumieć długotrwałe niezaspokajanie podstawowych potrzeb dziecka zarówno biologicznych, jak i psychicznych, np. prawidłowego żywienia, pielęgnacji i higieny, wypoczynku, rozrywki, opieki medycznej oraz edukacji. Z zaniedbywaniem dziecka mamy do czynienia wówczas, gdy opieka sprawowana przez rodziców nie zaspokaja tych potrzeb. Najbardziej widoczne jest zaniedbywanie materialne, często zdeterminowane czynnikami wykraczającymi poza sytuację rodzinną.

Informacje ogólne.

§ 3.

1. W standardach uwzględnia się sytuację dzieci uczących się w Szkole, z uwzględnieniem dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnościami.
2. Standardy sporządza się językiem zrozumiałym także dla dzieci.
3. Co najmniej raz na dwa lata w Szkole dokonuje się oceny standardów w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami.
4. Standardy podlegają kontroli zewnętrznej, z czynności kontrolnych sporządza się protokół. W przypadku braku wprowadzenia Standardów przewiduje się kary grzywny lub nagany.
5. Szkoła udziela informacji na wniosek reprezentanta dziecka, w postępowaniu przed sądem lub innym organem państwowym w zakresie niezbędnym do prawidłowej reprezentacji dziecka, na wniosek Zespołu interwencyjnego, na potrzeby Zespołu Interdyscyplinarnego, Ośrodka Pomocy Społecznej i innym uprawnionym podmiotom (np. Rzecznikowi Praw Dziecka).
6. W Szkole obowiązują dokumenty regulujące zasady odbioru dziecka ze Szkoły, bezpiecznego pobytu dziecka w Szkole i na szkolnym placu zabaw, wejścia na teren Szkoły osoby z psem asystującym, ochrony danych osobowych i wizerunku dziecka, postępowania w przypadku wystąpienia objawów chorobowych oraz nieszczęśliwego wypadku dziecka i inne, dotychczas stosowane.

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci.

§ 4.

1. Pracownicy Szkoły posiadają wiedzę na temat czynników ryzyka i symptomów krzywdzenia

dzieci i zwracają na nie uwagę w ramach wykonywanych obowiązków.

2. Pracownicy stale monitorują sytuację i dobrostan dziecka.
3. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka pracownicy Szkoły mają obowiązek przeprowadzenia rozmowy z rodzicami/opiekunami prawnymi dziecka, przekazując równocześnie informacje dotyczące sposobów uzyskania wsparcia, w tym dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania dla siebie pomocy.
4. Nauczyciele i inni Pracownicy Szkoły znają i stosują obowiązujące w Szkole *Zasady bezpiecznych relacji pracownik- małyetni*, które stanowią *Załącznik nr 3* do niniejszych Standardów.
5. Rekrutacja pracowników Szkoły odbywa się zgodnie z *Zasadami rekrutacji pracowników – Załącznik nr 1*.

Zasady reagowania na przypadki podejrzenia, że małyetni doświadcza krzywdzenia i krzywdzenia dziecka.

§ 5.

W przypadku uzyskania przez pracownika Szkoły informacji, że dziecko jest krzywdzone lub istnieje takie podejrzenie, pracownik ma obowiązek przekazania uzyskanej informacji dyrektorowi lub zastępcy dyrektora Szkoły oraz pedagogowi lub psychologowi, a także wychowawcy klasy. Sporządza notatkę służbową. Notatkę przekazuje wychowawcy klasy.

§ 6.

1. Zgłoszona sprawa poddana jest wyjaśnieniu przez wychowawcę klasy, pedagoga, w przypadku dziecka z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego – pedagoga specjalnego i psychologa.
2. Pracownicy Szkoły wyjaśniający sprawy podejmują następujące działania:
 - przeprowadzają rozmowy z pokrzywdzonym dzieckiem,
 - przeprowadzają rozmowy z innymi osobami, które pomogą w ocenie sytuacji,
 - wzywają do szkoły rodziców/opiekunów prawnych pokrzywdzonego dziecka i przeprowadzają z nimi rozmowy,
 - opracowują wspólny *Plan pomocy dziecku*.
3. Dyrektor Szkoły powołuje Zespół interwencyjny do rozpoznania sprawy i ustalenia wsparcia dziecku, w skład którego mogą wejść: pedagog, pedagog specjalny, psycholog, wychowawca klasy, dyrektor, inni pracownicy mający wiedzę na temat skutków krzywdzenia dziecka lub wiedzę o krzywdzonym dziecku.
4. Zespół opracowuje *Plan pomocy dziecku*. Wszystkie działania przewidziane w *Planie pomocy dziecku* mają na celu zapewnienie dziecku bezpieczeństwa i wsparcia.
5. *Plan pomocy dziecku* powinien zawierać wskazania dotyczące:
 - podjęcia działań przez Szkołę w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji,
 - form wsparcia, jakie szkoła może zaoferować dziecku,
 - działań zespołu nauczycieli w odniesieniu do krzywdzonego dziecka,
 - skierowania dziecka do specjalistycznej placówki pomocy dziecku, jeżeli istnieje taka potrzeba.

6. *Plan pomocy dziecku* jest przedstawiony przez pedagoga/psychologa lub wychowawcę klasy rodzicom/opiekunom prawnym dziecka z zaleceniem współpracy przy jego realizacji.
7. Wychowawca klasy monitoruje przebieg realizacji *Planu* i efekty jego wdrażania w odniesieniu do danego dziecka.
8. *Plan pomocy dziecku* znajduje się w dokumentacji dziecka oraz jest dostępny wszystkim osobom zaangażowanym w udzielanie wsparcia.
9. Dyrektor jest zobowiązany powołać Zespół interwencyjny także w przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia zgłoszą rodzice dziecka.
10. Zespół, o którym mowa w ust 3, zaprasza rodziców/opiekunów prawnych dziecka na spotkanie wyjaśniające, podczas którego może zaproponować zdiagnozowanie zgłaszanego podejrzenia w zewnętrznej, bezstronnej instytucji. Ze spotkania sporządza się protokół.
11. Zespół prowadzi rejestr zdarzeń - *Załącznik nr 7*.

§ 7.

1. Pedagog lub psycholog, wspólnie z wychowawcą klasy informują rodziców o obowiązku Szkoły - jako instytucji - zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia małoletniego do odpowiedniej instytucji (prokuratura, Policja lub sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej, bądź przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego - procedura „Niebieskie Karty” - w zależności od zdiagnozowanego typu krzywdzenia i skorelowanej z nim interwencji). Pracownicy uczestniczą w realizacji procedury „Niebieskie Karty”, w tym uprawnieni są do samodzielnego jej wszczęcia.
2. Po poinformowaniu rodziców małoletniego - zgodnie z ust. 1 - dyrektor Szkoły składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury/Policji lub wnioski o wgląd w sytuację rodzinną małoletniego do sądu rodzinnego, ośrodka pomocy społecznej lub przesyła formularz „Niebieska Karta - A” do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego.
3. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych w ust 3.
4. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili rodzice małoletniego, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone - placówka informuje o tym fakcie rodziców dziecka.

§ 8.

1. Z przebiegu każdej interwencji sporządza się Kartę interwencji.
2. Karty interwencji dołącza się do dokumentacji dziecka.
3. Wszyscy pracownicy i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązani do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.
4. W placówce dostępny jest wykaz ważnych telefonów i adresów, pod którymi małoletni i dorośli mogą otrzymać informacje i wsparcie - *Załącznik nr 6*.

Zasady ochrony wizerunku dziecka i danych osobowych małoletnich.

§ 9.

Szkoła, uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka oraz najwyższe standardy ochrony danych osobowych małoletnich zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

§ 10.

1. Pracownicy nie umożliwiają mediom utrwalania wizerunku dziecka (filmowania, fotografowania, nagrywania głosu dziecka) na terenie Szkoły bez pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego dziecka.
2. W celu uzyskania zgody, o której mowa w ust. 1, uprawniony pracownik może skontaktować się z rodzicem/opiekunem dziecka, by uzyskać zgodę na nieodpłatne wykorzystanie zarejestrowanego wizerunku dziecka i określić, w jakim kontekście będzie wykorzystywany (niniejsza zgoda obejmuje wszelkie formy publikacji, w szczególności plakaty reklamowe, ulotki, drukowane materiały promocyjne, artykuły w gazetach i innych czasopismach oraz w Internecie itp.) lub ustalić procedurę uzyskania zgody.
3. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do rodzica/opiekuna dziecka - bez wiedzy i zgody tego opiekuna.

§ 11.

1. Upublicznienie przez pracownika placówki wizerunku dziecka utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-video) wymaga pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego dziecka.
2. Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak: zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodzica na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana.

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet i ochrony przed treściami szkodliwymi, zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie.

§ 12.

1. Infrastruktura sieciowa Szkoły umożliwia pracownikom dostęp do Internetu poprzez laptopy znajdujące się w każdej sali lekcyjnej, salach informatycznych, salach do zajęć świetlicowych, w gabinecie logopedy, psychologów, pedagogów.
2. W Szkole podejmuje się działania (zawarte w Programie Wychowawczo-Profilaktycznym), mające na celu wykształcenie u uczniów umiejętności świadomego korzystania ze sprzętu elektronicznego, z zachowaniem zasad higieny cyfrowej, m.in. w trakcie zajęć edukacyjnych, godzin z wychowawcą, zajęć świetlicowych i innych.
3. Na terenie Szkoły dzieci nie mają swobodnego dostępu do szkolnych urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu. Korzystają z Internetu za pośrednictwem tablic multimedialnych i komputerów/laptopów/tabletów wyłącznie pod nadzorem nauczycieli. W Statucie zamieszczono szczegółowy zapis dotyczący korzystania przez uczniów z telefonów komórkowych podczas przebywania na jej terenie.
4. Nauczyciel jest odpowiedzialny za właściwy dobór treści przekazywanych dzieciom za pośrednictwem Internetu, dostosowanych do ich możliwości rozwojowych i percepcyjnych.
5. W przypadku, gdy dostęp do Internetu odbywa się pod nadzorem pracownika, jest on zobowiązany informować dzieci o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu oraz

- czuwać nad ich bezpieczeństwem podczas korzystania z Internetu w czasie zajęć.
6. Szkolny sprzęt komputerowy zabezpieczony jest przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla prawidłowego rozwoju dzieci, przez administratora sieci. W szczególności instaluje się i aktualizuje oprogramowanie zabezpieczające.
 7. Szkoła edukuje rodziców na temat zagrożeń dzieci płynących z Internetu oraz nadmiernego korzystania z urządzeń ekranowych za pośrednictwem tablic informacyjnych oraz strony internetowej Szkoły, warsztatów i konsultacji oraz propaguje aktywne spędzanie czasu z dziećmi.
 8. Szkoła nie ponosi odpowiedzialności za sposób korzystania przez małoletnich z zasobów Internetu we własnych urządzeniach mobilnych.

**Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych
lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru dziecka.**

§ 13.

1. Dokumenty dotyczące zgłoszonych zdarzeń oraz podejmowanych interwencji przechowywane są przez zastępcę dyrektora ds. pomocy psychologiczno - pedagogicznej w segregatorze: "Interwencje w przypadku podejrzenia krzywdzenia, sytuacji krzywdzenia i krzywdzenia dzieci".
2. Każdy przypadek/każde dziecko w stosunku, do którego podejmowane były działania interwencyjne związane z realizacją Standardów posiada odrębną teczkę osobową.
3. W dokumentacji, przechowuje się:
 - notatki służbowe,
 - protokoły ze spotkania Zespołu interwencyjnego, spotkania Zespołu z rodzicami/opiekunami dziecka,
 - Karty interwencji,
 - Kopię wypełnionego formularza Niebieska Karta – A, w przypadku wszczęcia procedury "Niebieskie karty",
 - opracowany plan pomocy dziecku,
 - kopie informacji udostępnionych/przygotowanych dla instytucji do tego uprawnionych, np. notatki na temat funkcjonowania dziecka dla potrzeb grupy diagnostyczno-pomocowej realizującej procedurę "Niebieskie Karty", informacji przekazywanych Policji, przesyłanych do sądu rodzinnego.
4. Oświadczenia pracowników o znajomości Standardów oraz zobowiązanie do ich stosowania znajdują się w ich aktach osobowych.
5. Za przechowywanie dokumentacji i ochronę przed dostępem osób nieuprawnionych odpowiada dyrekcja Szkoły.

Działania i objawy mogące wskazywać na krzywdzenie dziecka.

§ 14.

1. Złe traktowanie dzieci obejmuje zjawiska związane z ich zaniedbywaniem, fizycznym i emocjonalnym znęcaniem się nad nimi oraz nadużyciami seksualnymi.
2. Występowanie pojedynczego objawu, z wyłączeniem objawów przemocy seksualnej, na ogół nie jest dowodem, że dziecko doświadczyło krzywdzenia, ale nasilenie się go lub pojawienie kolejnych, zwiększa prawdopodobieństwo, że mamy do czynienia z krzywdzeniem dziecka.

Konsekwencją doznawania przemocy (psychicznej, fizycznej, zaniedbania) przez dzieci jest zespół dziecka maltretowanego.

3. Do czynników ryzyka wystąpienia przemocy w rodzinie należą:

- normy społeczne i kulturowe (wielopokoleniowe, społeczne przyzwolenie na krzywdzenie dzieci), dziedziczenie wzorca przemocy, doświadczenie przemocy w rodzinie,
- środowisko społeczne (sytuacja socjalno-ekonomiczna, ubóstwo, bezrobocie, osamotnienie rodziny będącej w trudnej sytuacji),
- nadużywanie środków psychoaktywnych przez rodzica,
- środowisko przestępcze, karalność,
- czynniki indywidualne (np. osobowościowe, niskie kompetencje społeczne i rodzicielskie),
- czynniki psychopatologiczne (np. zaburzenia osobowości, neurologiczne - uszkodzenia ośrodkowego układu nerwowego, fizjologiczne),
- niski poziom wykształcenia rodziców,
- niski status społeczny,
- duża liczba dzieci w rodzinie,
- brak jednego z rodziców,
- niedojrzałość, zbyt młody wiek rodziców,
- punitivny styl wychowania.

4. Możliwe problemy, trudności występujące u dziecka:

- dziecko jest zaniedbane np. niedomyte, brudne, ma odzież w nieodpowiednim rozmiarze, ubranie nieodpowiednie do stanu pogody, jest często głodne, odwodnione, zmęczone, często niewyspane, apatyczne, niedoleczone/nieleczone,
- zaburzenia rozwojowe, fizyczne i psychiczne: niski wzrost, małogłowie, opóźniony rozwój mowy, ograniczony zakres uwagi, niedojrzałość społeczno- emocjonalna, zaburzenia procesów poznawczych i zdolności uczenia się, nadmierna pobudliwość, agresja, impulsywność, zaburzenia nerwicowe,
- dziecko jest lękliwe, wycofujące się, agresywne, nadpobudliwe, sprawiające problemy wychowawcze, nadmiernie i za wszelką cenę skupiające uwagę na sobie, odstające rozwojowo od grupy,
- dziecko porusza trudne tematy: np. dziecko mówi, że w domu nie ma osoby, która mogłaby się nim zająć,
- opowiada o wizytach Policji w domu, o zachowaniu rodziców, o braku opieki i samotnym spędzaniu czasu.

5. Możliwe trudności występujące u dziecka w przypadku przemocy fizycznej:

- niepokój, strach przed rodzicem/opiekunem, apatia, agresja, autoagresja, wycofywanie się,
- wzdryganie się, gdy podchodzi osoba dorosła,
- widoczne obrażenia ciała, których pochodzenie trudno wyjaśnić (nosi ubrania zakrywające całe ciało nawet w upalne dni),
- podawane przez dziecko wyjaśnienia dotyczące ran i siniaków wydają się nieprawdopodobne,

- dziecko może być często nieobecne w Szkole,
- rodzic podaje sprzeczne lub nieprzekonujące wyjaśnienia dotyczące obrażeń dziecka bądź odmawia wyjaśnień, opóźnia udzielanie pomocy w następstwie urazu, mówi o dziecku w negatywny sposób, np. "głupek", "gówniarz", poddaje dziecko surowej fizycznej dyscyplinie.

6. Możliwe trudności występujące u dziecka w przypadku przemocy psychicznej:

- wzmożone zachowania lękowe, lęk przed pozostaniem samemu,
- zaburzenia jedzenia,
- nasilenie zachowań lękowych/agresywnych, apatia, wycofywanie się, wpadanie w histerię,
- trudności w nawiązywaniu relacji rówieśniczych i funkcjonowaniu w grupie (izoluje się lub zachowuje agresywnie),
- zaburzenia jedzenia (niedojadanie, nadmierne objadanie się, wymioty),
- utrata kontroli potrzeb fizjologicznych,
- mogą występować samookaleczenia,
- zachowania mogące świadczyć o regresie w rozwoju, zachowania nieadekwatne do wieku,
- opóźnienie w rozwoju fizycznym, psychicznym,
- zachowanie nietypowe spowodowane strachem (problemy ze snem i koszmary, strach przed zaśnięciem),
- zachowania dotąd nie występujące u dziecka,
- ciągłe obwinianie dziecka przez rodzica, poniżanie, strofowanie dziecka, nieinteresowanie się problemami dziecka, otwarte odrzucanie dziecka, nieuwzględnianie w oczekiwaniach i wymaganiach wobec dziecka jego możliwości, wyraźne faworyzowanie jednego z rodzeństwa.

7. Możliwe trudności występujące u dziecka w przypadku przemocy seksualnej:

- wyraźne ślady, otarcia, zaczerwienienie okolic intymnych,
- przejawianie dziwnej bądź nieadekwatnej do swojego wieku wiedzy i zachowań seksualnych (np. nadmierne rozbudzenie, częste mówienie o seksie),
- bawi się w specyficzny sposób zabawkami, sygnałem ostrzegawczym jest również zbyt duża erotyzacja dziecka oraz odgrywana przemoc seksualna, np. na lalkach, zabawkach,
- zachowania lękowe, widoczne przygnębienie, objawy depresyjne, wycofywanie się, infantylne zachowanie,
- zachowanie agresywne, autodestrukcyjne,
- trudności w relacjach z rówieśnikami,
- odmawianie przebijania się w towarzystwie innych,
- zdradzanie trudności np. z siedzeniem, chodzeniem, oddawaniem moczu (częste infekcje dróg moczowo-płciowych),
- zgłaszanie dolegliwości bólowych głowy, brzucha,
- opisywanie zachowania osoby dorosłej wskazującego na to, że mogło dojść do przemocy seksualnej,
- problemy z koncentracją uwagi, ze snem,

- rodzic/opiekun prawny unikający kontaktu z nauczycielem, nie reagujący na sugestie nauczyciela, przekraczający dopuszczalne granice w kontakcie fizycznym z dzieckiem (np. podczas zabawy), nie utrzymujący relacji z osobami spoza rodziny, ograniczający kontakty dziecka z rówieśnikami.
8. Pracownicy w Szkole swoje podejrzenia o krzywdzenie dziecka opierają na podstawie:
- obserwacji wyglądu dziecka,
 - zachowania podczas swobodnej zabawy, zajęć lekcyjnych,
 - zachowania w kontakcie z dorosłymi i z innymi dziećmi,
 - zachowanie w kontakcie z rodzicami/rodzicem, opiekunami/opiekunem prawnym,
 - zachowania w kontakcie z rodzeństwem (jeżeli posiada),
 - zachowania w kontakcie osobą nieznaną (może to być pracownik, którego dziecko nie zna),
 - analizy wytworów działalności dziecka,
 - niepokojących sygnałów podczas zainicjowanej rozmowy z dzieckiem, np. nt. relacji w rodzinie.

Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu dziecka, osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń i udzielanie wsparcia dziecku.

§ 15.

1. W przypadku podjęcia przez pracownika placówki podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone, pracownik ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji dyrektorowi Szkoły, pedagogowi/psychologowi lub wychowawcy.
2. W sytuacji, gdy zachodzi podejrzenie krzywdzenia, podejrzenie, że dziecko doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystywania seksualnego i/lub zagrożone jest jego życie ze strony rodziców/opiekunów prawnych, stosuje się następującą procedurę interwencji:
 - 1) pedagog/psycholog lub inna wyznaczona przez dyrektora osoba:
 - a) zapewnia dziecku bezpieczeństwo,
 - b) przeprowadza z dzieckiem rozmowę,
 - c) odseparowuje je od osoby podejrzanego o krzywdzenie,
 - d) zawiadamia Policję dzwoniąc pod numer 112 lub 997;
 - 2) ze spotkania sporządza się Kartę interwencji.
3. W sytuacji, gdy dziecko doświadcza zaniedbania ze strony rodziców/ opiekunów prawnych, stosuje się następującą procedurę interwencji:
 - 1) pedagog/psycholog lub inna wyznaczona przez dyrektora osoba:
 - a) zapewnia dziecku bezpieczeństwo,
 - b) przeprowadza z dzieckiem rozmowę;
 - c) przeprowadza rozmowę z rodzicem/opiekunem prawnym,
 - d) powiadamia rodziców/opiekunów o możliwości wsparcia psychologicznego i/lub materialnego na terenie Szkoły lub poza nią;
 - e) w przypadku braku współpracy ze strony rodzica/opiekuna prawnego podejrzanego o zaniedbanie, informuje rodzica/opiekuna prawnego o powiadomieniu przez Szkołę właściwego ośrodka pomocy społecznej;

- f) w przypadku braku współpracy ze strony rodzica/opiekuna prawnego podejrzanego o zaniedbanie, informuje rodzica/opiekuna prawnego o konieczności skierowania do właściwego sądu rodzinnego wniosku o wgląd w sytuację opiekuńczo-wychowawczą dziecka;
- 2) w sytuacji, gdy rodzic/opiekun prawny nie podejmuje działań mających na celu poprawę sytuacji dziecka, Szkoła wysyła wniosek do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację opiekuńczo – wychowawczą dziecka;
- 3) z podejmowanych działań sporządza się Kartę interwencji.
4. W sytuacji, gdy dziecko doświadcza przemocy fizycznej lub psychicznej ze strony rodziców/opiekunów prawnych, stosuje się następującą procedurę interwencji:
 - 1) pedagog/psycholog lub inna wyznaczona przez dyrektora osoba:
 - a) zapewnia dziecku bezpieczeństwo,
 - b) przeprowadza rozmowę z dzieckiem;
 - 2) dyrektor Szkoły powołuje Zespół interwencyjny, w skład, którego wchodzi: pedagog, psycholog, wychowawca, zastępca dyrektora Szkoły, inni pracownicy, jeżeli posiadają wiedzę o krzywdzeniu dziecka;
 - 3) pedagog/psycholog lub inna wyznaczona przez dyrektora osoba wzywa rodziców/opiekunów dziecka i przeprowadza z nimi rozmowę oraz informuje ich o podejrzeniu krzywdzenia dziecka;
 - 4) spotkanie z rodzicami/opiekunami prawnymi odbywa się w obecności wychowawcy i pedagoga/psychologa lub innej osoby wyznaczonej przez dyrektora;
 - 5) pedagog/psycholog lub inna wyznaczona przez dyrektora osoba, sporządza opis sytuacji szkolnej i rodzinnej dziecka na podstawie rozmów z dzieckiem, nauczycielami, wychowawcą, i rodzicami;
 - 6) Zespół interwencyjny sporządza *Plan pomocy dziecku*, który zawiera wskazania do:
 - a) podjęcia przez Szkołę działań w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiednich instytucji,
 - b) wszczęcia procedury Niebieskie Karty,
 - c) wsparcia, jakie Szkoła zaoferuje dziecku i rodzicom/opiekunom prawnym,
 - d) skierowania dziecka do specjalistycznej placówki pomocy dziecku, jeżeli istnieje taka potrzeba.
 - 7) Dyrektor Szkoły zawiadamia Policję o możliwości popełnienia przestępstwa.
 - 8) Ze spotkania sporządza się Kartę interwencji.
5. W sytuacji, gdy dziecko doświadcza jednorazowo innej przemocy fizycznej lub psychicznej ze strony rodziców/opiekunów prawnych, stosuje się następującą procedurę interwencji:
 - 1) pedagog/wychowawca lub inna wyznaczona przez dyrektora osoba:
 - a) zapewnia bezpieczeństwo dziecku,
 - b) przeprowadza rozmowę z dzieckiem,
 - c) przeprowadza rozmowę z rodzicem/opiekunem prawnym podejrzanym o krzywdzenie,
 - d) powiadamia rodziców/opiekunów prawnych o możliwości wsparcia psychologicznego,

- e) w przypadku braku współpracy ze strony rodzica/opiekuna prawnego podejrzanego o krzywdzenie lub powtarzającej się przemocy, informuje o konieczności powiadomienia właściwego ośrodka pomocy społecznej, skierowania, do właściwego sądu rodzinnego wniosku o wgląd w sytuację opiekuńczo-wychowawczą dziecka;
 - 2) Dyrektor składa do sądu rodzinnego wniosek o wgląd w sytuację opiekuńczo-wychowawczą dziecka;
 - 3) ze spotkania sporządza się Kartę interwencji
6. W sytuacji podejrzenia krzywdzenia dziecka przez osoby trzecie, w tym nauczyciela lub innego pracownika Szkoły stosuje się następującą procedurę interwencji:
 - 1) w sytuacji, gdy zachodzi podejrzenie, że dziecko doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystywania seksualnego i/lub zagrożone jest jego życie pedagog/wychowawca lub inna wyznaczona przez dyrektora osoba:
 - a) zapewnia bezpieczeństwo dziecku,
 - b) przeprowadza rozmowę z dzieckiem,
 - c) odseparowuje je od osoby podejrzanej o krzywdzenie,
 - d) powiadamia rodziców/opiekunów prawnych dziecka;
 - 2) Dyrektor przeprowadza rozmowę z pracownikiem podejrzanym o krzywdzenie dziecka;
 - 3) dyrektor zawiadamia Policję o podejrzeniu popełnienia przestępstwa;
 - 4) ze spotkania sporządza się Kartę interwencji.
7. W sytuacji, gdy zachodzi podejrzenie, że dziecko doświadcza innej przemocy fizycznej lub psychicznej, stosuje się następującą procedurę interwencji:
 - 1) pedagog/wychowawca lub inna wyznaczona przez dyrektora osoba:
 - a) zapewnia bezpieczeństwo dziecku,
 - b) przeprowadza rozmowę z dzieckiem,
 - c) odseparowuje dziecko od osoby podejrzanej o krzywdzenie,
 - d) powiadamia rodziców/opiekunów prawnych dziecka;
 - 2) dyrektor przeprowadza rozmowę dyscyplinującą z pracownikiem. Stosownie do okoliczności, może złożyć wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego wobec nauczyciela lub wyciągnąć konsekwencje służbowe wynikające z Kodeksu pracy i innych, obowiązujących przepisów prawa wobec innego pracownika;
 - 3) w przypadku powtórzenia się sytuacji, dyrektor podejmuje decyzję o zakończeniu współpracy z pracownikiem.
8. W sytuacji, gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili rodzice/opiekunowie prawni dziecka, powołanie Zespołu interwencyjnego jest obligatoryjne.
9. Zespół interwencyjny wzywa rodziców/opiekunów prawnych dziecka na spotkanie wyjaśniające.
10. Zespół interwencyjny może zaproponować rodzicom/opiekunom prawnym dziecka zdiagnozowanie zgłaszanego podejrzenia w zewnętrznej, bezstronnej instytucji.
11. Ze spotkania sporządza się Kartę interwencji.
12. W przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez osobę małoletnią, stosuje się następującą procedurę interwencji:

- 1) W sytuacji podejrzenia przez pracownika Szkoły, że dziecko doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego i/lub zagrożone jest jego życie ze strony osoby małoletniej wychowawca klasy/grupy świetlicowej:
 - a) przeprowadza rozmowę z dzieckiem krzywdzonym,
 - a) przeprowadza rozmowę z dzieckiem krzywdzącym,
 - b) powiadamia właściwego zastępcę dyrektora o wystąpieniu krzywdzenia,
 - c) powiadamia pedagoga/psychologa o wystąpieniu krzywdzenia (pedagog/psycholog sporządza notatkę służbową i przekazuje uzyskane informacje odpowiedniemu zastępcy dyrektora),
 - d) wzywa rodziców/opiekunów prawnych dziecka, którego krzywdzenie podejrzewa i informuje ich o podejrzeniu,
 - e) wzywa rodziców/opiekunów prawnych dziecka, którego podejrzewa się o krzywdzenie i informuje ich o podejrzeniu,
 - f) odbywa spotkanie z rodzicami/opiekunami prawnymi w obecności pedagoga/psychologa lub innej osoby wyznaczonej przez dyrektora;
 - 2) Dyrektor informuje rodziców/opiekunów prawnych dziecka, które dopuściło się krzywdzenia innego dziecka, o obowiązku Szkoły polegającym na zgłoszeniu podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji (prokuratura/Policja lub sąd rodzinny);
 - 3) ze spotkania sporządza się Kartę interwencji.
13. W przypadku podejrzenia przez pracownika Szkoły, że dziecko doświadcza jednorazowo innego rodzaju przemocy fizycznej i/lub psychicznej ze strony innego dziecka lub innych niepokojących zachowań, stosuje następującą procedurę interwencji:
- 1) wychowawca lub inny pracownik zapewnia bezpieczeństwo dziecku i odseparowuje je od osoby podejrzanej o krzywdzenie;
 - 2) wychowawca grupy świetlicowej/klasy przeprowadza rozmowę osobną z dzieckiem krzywdzonym i krzywdzącym;
 - 3) wychowawca wzywa rodziców/opiekunów prawnych dziecka, którego podejrzewa się o krzywdzenie i informuje ich o podejrzeniu krzywdzenia;
 - 4) wychowawca wzywa rodziców/opiekunów prawnych dziecka, którego krzywdzenie podejrzewa i informuje ich o podejrzeniu;
 - 5) ze spotkania sporządza się Kartę interwencji;
 - 6) wychowawca klasy we współpracy z pedagogiem/psychologiem opracowuje działania naprawcze;
 - 7) zastępca dyrektora informuje rodziców/opiekunów prawnych dziecka, które dopuściło się krzywdzenia innego dziecka, o obowiązku placówki polegającym na wysłaniu wniosku o wgląd w sytuację rodzinną do sądu rodzinnego, jeżeli akty przemocy będą się powtarzać;
 - 8) dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji, do której zostało skierowane zawiadomienie

§ 16.

1. W szkole możliwe są następujące formy wsparcia dziecka:
 - a) rozmowa z psychologiem,

- b) dostarczenie dziecku odpowiednio zorganizowanych pozytywnych doświadczeń społecznych,
 - c) oddziaływania korekcyjne mające na celu zmianę sposobu zachowania,
 - d) zaplanowanie doświadczeń korygujących z uwzględnieniem różnych środowisk, w których funkcjonuje dziecko,
 - e) umożliwienie emocjonalnego odreagowania (np. zabawy wyciszające na holu, rozwijanie zainteresowań dziecka, itp.) dostosowane do potrzeb dziecka,
 - f) wsparcie nauczyciela w pomocy dziecku w codziennym funkcjonowaniu w Szkole, dostosowane do aktualnych potrzeb dziecka,
 - g) uniemożliwienie odbioru dziecka i kontaktu z nim rodzicowi, który sądownie został pozbawiony praw rodzicielskich,
 - h) skierowanie do specjalistycznej placówki pomagającej dzieciom
2. W szkole możliwe są następujące formy wsparcia rodziców/opiekunów prawnych:
- a) rozmowa, konsultacja udzielona rodzicowi,
 - b) powiadomienie o możliwości wsparcia psychologicznego i/lub materialnego,
 - c) motywowanie do szukania pomocy dla siebie,
 - d) uświadomienie rodzicowi/opiekunowi prawnemu (rodzicom/opiekunom prawnym) potrzeb rozwojowych dziecka (akceptacji, miłości, poszanowania godności itp.) i konsekwencji w dalszym życiu dziecka w sytuacji braku ich zaspokojenia lub uporczywego ignorowania,
 - e) uświadamianie rodzicowi/rodzicom/opiekunom prawnym ich roli w wychowaniu dziecka bez przemocy,
 - f) wskazanie regulacji prawnych dotyczących powinności rodziców wobec dziecka i zasad postępowania Szkoły w sytuacji, gdy nie nastąpi zmiana w złym traktowaniu dziecka przez rodzica/ów,
 - g) przedstawienie możliwości pomocy (psychologicznej, pedagogicznej, socjalnej, prawnej) i wsparcia rodziny w prawidłowym wychowaniu dziecka przez instytucje realizujące działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.
3. w przypadku braku współpracy rodziców/opiekunów prawnych zgłoszenie do ośrodka pomocy społecznej, sądu rejonowego, na Policję,

Kompetencje osoby odpowiedzialnej za przygotowanie pracowników placówki do stosowania standardów, zasady przygotowania pracowników do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności.

§ 17.

1. Pracownicy Szkoły posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków, zwracają uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia dzieci.
2. Pracownicy stosują zasady bezpiecznych relacji z dzieckiem ustalone w Szkole.
3. Nauczyciele uczestniczą w dostępnych szkoleniach w zakresie pomocy dziecku krzywdzonemu i innych, zgodnie z aktualnymi potrzebami.

4. Pracownicy pedagogiczni są przygotowani by edukować:

- dzieci na temat ochrony przed przemocą i wykorzystywaniem,
- dzieci w zakresie bezpiecznego korzystania z Internetu, skutków nadmiaru korzystania ze smartfonu, tabletu, alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu
- rodziców/opiekunów prawnych dzieci na temat wychowywania dzieci bez przemocy oraz chronienia ich przed przemocą i wykorzystaniem.
- rodziców na temat bezpiecznego korzystania z Internetu i treści tam publikowanych, wpływu szkodliwych treści na rozwój dziecka, szkodliwości nadmiaru korzystania przez dzieci z komputera.

Realizacja procedury "NIEBIESKIE KARTY"

§ 18.

1. Pracownicy Szkoły jako jednostki systemu oświaty są uprawnieni do wszczynania procedury "Niebieskie Karty" oraz uczestniczą w jej realizacji.
2. Wszczęcie procedury następuje z chwilą wypełnienia formularza "Niebieska Karta - A" - w przypadku uzasadnionego podejrzenia stosowania przemocy domowej lub zgłoszenia dokonanego przez świadka przemocy domowej.
3. Wypełniony formularz "Niebieska Karta A" niezwłocznie, nie później niż w terminie 5 dni roboczych od dnia wszczęcia procedury, przekazuje się do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla Dzielnicy Bemowo m. st. Warszawy, mieszczącego się przy ul. Rozłogi 10 w Warszawie (tel. 22 533 78 85).
4. W dokumentacji Szkoły pozostawia się kopię wypełnionego formularza "Niebieskie Karty - A"
5. Osoba wszczynająca procedurę Niebieskie Karty podejmuje działania interwencyjne mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa dziecku doznającemu przemocy, w tym:
 - poinformowanie Policji lub Żandarmerii Wojskowej (służby te mają możliwość wydania zakazu zbliżania się do osoby krzywdzonej),
 - udzielenie dziecku pierwszej pomocy przedmedycznej lub zapewnienie pomocy medycznej.
6. Nauczyciel wychowawca lub nauczyciel znający sytuację domową dziecka może zostać powołany w skład grupy diagnostyczno-pomocowej.
7. Członkowie grupy obowiązani są do zachowania poufności wszystkich informacji i danych, które uzyskali przy realizacji zadań, także po ustaniu członkostwa w grupie pomocowo-diagnostycznej.
8. Jeżeli istnieje podejrzenie stosowania przemocy domowej wobec małoletniego, działania w ramach procedury przeprowadza się w obecności rodzica/opiekuna prawnego.
9. Jeżeli osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy wobec dziecka są rodzice/opiekunowie prawni, działania procedury przeprowadza się w obecności osoby pełnoletniej najbliższej lub pełnoletniej osoby wskazanej przez dziecko.
10. Za dalszą realizację procedury odpowiedzialny jest Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla Dzielnicy Bemowo m. st. Warszawy.

Monitoring stosowania i aktualizacja Standardów Ochrony Małoletnich.

§ 19.

1. Dyrektor jest odpowiedzialny za wdrażanie i upowszechnianie Standardów Ochrony

Małoletnich przed krzywdzeniem w Szkole.

2. Dyrektora wspiera w realizacji zadań, o których mowa w ust. 1 zespół ds. dokumentacji wewnętrznej.
3. Zespół, o którym mowa w ust. 2, jest odpowiedzialny za monitorowanie realizacji Standardów, za reagowanie na sygnały naruszenia Standardów, prowadzenie rejestru zgłoszeń oraz za proponowanie zmian w Standardach.
4. Szkoła, co najmniej raz na dwa lata, dokonuje oceny i aktualizacji Standardów w celu dostosowania ich do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami prawa.
5. Dyrektor Szkoły i zespół ds. dokumentacji wewnętrznej, odpowiedzialny za realizację i upowszechnianie Standardów Ochrony Małoletnich przeprowadza wśród pracowników, raz na 2 lata, ankietę monitorującą efektywność wdrażania Standardów. Zespół opracowuje projekt kwestionariusza ankiety i przekazuje do zatwierdzenia dyrektorowi Szkoły. W ankiecie pracownicy mogą proponować modyfikacje oraz wskazywać naruszenia Standardów.
6. Na podstawie przeprowadzonej ankiety, zespół odpowiedzialny za realizację i upowszechnianie Standardów sporządza zwięzły raport z monitoringu, który następnie prezentuje na zebraniu Rady Pedagogicznej oraz przekazuje dyrektorowi Szkoły.
7. Na podstawie otrzymanego raportu, stosownie do potrzeb, zespół ds. dokumentacji wewnętrznej dokonuje aktualizacji standardów i przygotowuje zmiany w Standardach.
8. Dyrektor Szkoły akceptuje wprowadzone zmiany i ogłasza je pracownikom, dzieciom i ich rodzicom.

Zasady udostępniania Standardów pracownikom, rodzicom/opiekunom prawnym oraz dzieciom.

§ 20.

1. Ogłoszenie Standardów następuje poprzez zamieszczenie ich w wersji pełnej i skróconej na stronie internetowej Szkoły: www.zsp2.edupage.org w zakładce *Standardy Ochrony Małoletnich*, odczytanie na zebraniu Rady Pedagogicznej oraz poprzez przesłanie treści Standardów wszystkim pracownikom drogą elektroniczną.
2. Wersja papierowa Standardów, do wglądu, znajduje się w bibliotece szkolnej oraz w sekretariacie Szkoły.
3. Dzieci zostają zapoznane ze Standardami podczas godzin z wychowawcą klasy, w formie dostosowanej do ich wieku i możliwości. Wychowawcy mogą przeprowadzić zajęcia z dziećmi w formie warsztatowej, zabawowej, dramowej w celu lepszego zrozumienia przez dzieci ich praw i wyrażania sprzeciwu wobec zachowań niedozwolonych. Podczas godzin z wychowawcą klasy dzieci dowiadują się także jak unikać zagrożeń w kontaktach z dorosłymi i rówieśnikami - w realnym świecie oraz w Internecie.
4. Informację o zamieszczeniu Standardów Ochrony Małoletnich na stronie internetowej Szkoły dyrektor Szkoły przekazuje rodzicom dzieci za pomocą dziennika elektronicznego Librus.

Przepisy końcowe

§ 21.

Niniejsze Standardy Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników

1. Rekrutacja pracowników placówki odbywa się zgodnie z zasadami bezpiecznej rekrutacji.
2. Dyrektor Szkoły przed zatrudnieniem pracownika poznaje jego dane osobowe, kwalifikacje kandydata/ki, w tym stosunek do wartości podzielanych przez Szkołę takich jak ochrona praw dzieci i szacunek do ich godności.
2. Dyrektor dba o to, by osoby przez niego zatrudnione (w tym osoby pracujące na podstawie umowy zlecenia oraz wolontariusze/stażyści) posiadały odpowiednie kwalifikacje do pracy z dziećmi oraz mogły zapewnić im bezpieczeństwo.
3. Aby pozyskać informacje na temat osoby zatrudnianej, w tym poznać jej stosunek do dzieci i podzielania wartości związanych z szacunkiem wobec małoletnich oraz przestrzegania ich praw, dyrektor może żądać danych (w tym dokumentów) dotyczących:
 - wykształcenia,
 - kwalifikacji zawodowych,
 - przebiegu dotychczasowego zatrudnienia kandydata/ki.
4. W każdym przypadku dyrektor musi posiadać dane pozwalające zidentyfikować osoby przez niego zatrudniane, niezależnie od podstawy zatrudnienia, tj. znać:
 - imię (imiona) i nazwisko,
 - daty urodzenia,
 - dane kontaktowe osoby zatrudnianej.
5. Dyrektor Szkoły, przed dopuszczeniem osoby zatrudnianej do wykonywania obowiązków związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem małoletnich lub opieką nad nimi, jest zobowiązany sprawdzić czy dane osoby zakwalifikowanej do zatrudnienia są zamieszczone w Rejestrze Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym - Rejestr z dostępem ograniczonym oraz Rejestr osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze. Rejestr dostępny jest na stronie: rps.ms.gov.pl.
6. Aby sprawdzić osoby w Rejestrze, dyrektor potrzebuje następujących danych kandydata/ kandydatki:
 - imię i nazwisko,
 - data urodzenia,
 - PESEL,
 - nazwisko rodowe,
 - imię ojca,
 - imię matki.
7. Wydruk z Rejestru przechowuje się w aktach osobowych pracownika lub analogicznej dokumentacji dotyczącej wolontariusza lub osoby zatrudnionej w oparciu o umowę

cywilnoprawną, lub praktykanta.

8. Dyrektor przed zatrudnieniem pracownika żąda od niego informacji z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu Karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu Karnego oraz w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.
9. Jeżeli kandydat/ka do zatrudnienia posiada obywatelstwo inne niż polskie, wówczas powinna przedłożyć również informacje z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwane do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, bądź informacje z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla ww. celów.
10. Od kandydata/ki - osoby posiadającej obywatelstwo inne niż polskie - dyrektor pobiera również oświadczenie o państwie lub państwach zamieszkiwania w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczypospolita Polska i państwo obywatelstwa, złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej.
11. Jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności, nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas kandydat/ka zobowiązany/a jest złożyć, pod rygorem odpowiedzialności karnej, oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie był/a prawomocnie skazany/a w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii, oraz nie wydano wobec niego/niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuścił/a się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku, wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich lub z opieką nad nimi.
12. Oświadczeniami składane są pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Oświadczenie to zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.
13. Jeżeli kandydat na pracownika pracował za granicą, składa informację z rejestru karnego tego państwa. Jeżeli nie ma możliwości uzyskania takiego zaświadczenia wówczas składa pod rygorem odpowiedzialności karnej oświadczenie, że nie był prawomocnie skazany w tym państwie za czyny zabronione oraz o toczących się postępowaniach przygotowawczych, sądowych i dyscyplinarnych.
14. Wszystkie uzyskane informacje w formie pisemnej załącza się do akt osobowych.
15. Dokumenty osobowe przechowywane i archiwizowane są zgodnie z odrębnymi przepisami.

**Oświadczenie o niekaralności i zobowiązanie się do przestrzegania
Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem**

Ja,....., posiadający/a numer
PESEL....., oświadczam, że nie byłem/am skazany/a za przestępstwo przeciwko
wolności seksualnej i obyczajności lub przestępstwa z użyciem przemocy na szkody małoletniego i nie
toczy się przeciwko mnie żadne postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie.

Ponadto oświadczam, że zapoznałem/am się ze Standardami Ochrony Małoletnich przed
krzywdzeniem obowiązującymi w Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 301 im.
Janusza Korczaka w Warszawie i zobowiązuje się do ich przestrzegania.

.....
(data i podpis)

Zasady bezpiecznych relacji pracownik – małoletni między w Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 301 im. Janusza Korczaka w Warszawie

Zasady bezpiecznych relacji pracowników z dziećmi obowiązują wszystkich pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych, stażystów, praktykantów i wolontariuszy.

Relacje pracowników z dziećmi.

§ 1.

1. Każdy pracownik jest zobowiązany do utrzymywania profesjonalnej relacji z dziećmi w szkole i każdorazowego rozważenia, czy jego reakcja, komunikat bądź działanie wobec dziecka jest adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych dzieci.
2. Każdy pracownik zobowiązany jest działać w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji swojego zachowania.
3. Każdy pracownik jest zawsze przygotowany na wyjaśnienie swoich działań i reagowanie z wyczuciem oraz pomoc dziecku w zrozumieniu znaczenia osobistych granic i nauczaniu go reagowania w takich sytuacjach.
4. Kontakt z dziećmi odbywa się w godzinach pracy Szkoły i dotyczy celów edukacyjnych i wychowawczych, na terenie Szkoły, podczas zajęć organizowanych przez Szkołę, tj. wyjazdów na wycieczki lub zorganizowanych wyjść grupowych.
5. Nauczyciel pracujący z grupą świetlicową posiada informacje, gdzie i pod czyją opieką znajduje się dziecko wychodzące na zajęcia rewalidacyjne, specjalistyczne i inne. Każdorazowo, wyjście dziecka i jego powrót zgłaszane są nauczycielowi/odnotowywane w dzienniku elektronicznym Librus w świetlicy.

Zasady komunikacji.

§ 2.

W komunikacji z dziećmi pracownik zobowiązany jest:

1. Zachować cierpliwość i szacunek w relacjach z dzieckiem, uwzględniać jego godność i potrzeby.
2. Słuchać uważnie dziecka i udzielać mu odpowiedzi adekwatnych do jego indywidualnych potrzeb i możliwości, wieku, poziomu rozwoju, posiadanej niepełnosprawności i danej sytuacji.
3. Zgodnie z kompetencjami, informować dziecko o podejmowanych w stosunku do niego działaniach i decyzjach.
4. Szanować prawo dziecka do prywatności.
5. Zapewniać dziecko, że jeśli czuje się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, może o tym powiedzieć wychowawcy klasy, innemu nauczycielowi, pedagogowi, psychologowi, innemu pracownikowi i może oczekiwać odpowiedniej reakcji i/lub pomocy.

Zachowania niedozwolone wobec małoletnich.

§ 3.

Pracownikowi zabrania się:

1. Zawstydzania, upokarzania, lekceważenia i obrażania dziecka oraz podnoszenia głosu na dziecko w sytuacji innej niż wynikająca z bezpieczeństwa dziecka lub innych dzieci.
2. Ujawniania informacji wrażliwych dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych dzieci (obejmuje to m. in. wizerunek dziecka, informacje o jego sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej).
3. Zachowywania się w obecności dziecka w sposób niestosowny, tj. używania wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec dziecka relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).

Działania realizowane z małoletnimi.

§ 4.

1. Pracownik zobowiązany jest:

- a) doceniać i szanować wkład dzieci w podejmowane działania, aktywnie angażować i traktować równo bez względu na ich płeć, orientację seksualną, niepełnosprawność, status społeczny, ekonomiczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd,
- b) nie faworyzować wybranych dzieci.

2. Pracownikowi zabrania się:

- a) nawiązywania z dzieckiem jakichkolwiek bliskich relacji lub relacji seksualnych, składania mu propozycji o nieodpowiednim charakterze; obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie nieletnim treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formy,
- b) utrwalania wizerunku nieletniego (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych; dotyczy to także umożliwienia osobom trzecim utrwalenia wizerunków dzieci, jeśli dyrekcja Szkoły nie została o tym poinformowana, nie wyraziła na to zgody i nie uzyskała zgód rodziców oraz samych dzieci,
- c) proponowania nieletniemu alkoholu, wyrobów tytoniowych, nielegalnych substancji, jak również używania ich w obecności małoletnich,
- d) przyjmowania pieniędzy, prezentów od nieletnich, od rodziców dziecka. Nie dotyczy to okazjonalnych kwiatów czy drobnych upominków np. z okazji Dnia Edukacji Narodowej czy zakończenia roku szkolnego.
- e) wchodzenia w relacje jakiegokolwiek zależności wobec dziecka lub rodziców dziecka, zachowywania się w sposób mogący sugerować innym istnienie takiej zależności i prowadzące do oskarżeń o nierówne traktowanie bądź czerpanie korzyści majątkowych i innych -

3. Wszystkie ryzykowne sytuacje, które obejmują zauroczenie dzieckiem przez pracownika

Szkoły lub pracownikiem przez dziecko, muszą być raportowane dyrektorowi. Jeśli pracownik jest ich świadkiem, zobowiązany jest reagować stanowczo, ale z wyczuciem, aby zachować godność osób zainteresowanych.

Kontakt fizyczny z małoletnim.

§ 5.

1. Jakiegokolwiek przemocowe działanie wobec dziecka jest niedopuszczalne.
2. Zabrania się pracownikowi:
 - a) bicia, szturchania ani naruszania integralności fizycznej dziecka, z wyłączeniem sytuacji, w których kontakt fizyczny spełnia zasady bezpiecznego kontaktu: jest odpowiedzią na potrzeby dziecka w danym momencie, uwzględnia jego wiek, etap rozwojowy
 - b) i kontekst sytuacyjny, np. przytulenie, masaż terapeutyczny, pomoc/podpowiedź fizyczna w wykonaniu polecenia/ćwiczenia/zadania. Każdorazowo należy ocenić potrzebę dziecka i obserwować jego reakcję. W Szkole stosuje się kamizelki, kołdry obciążeniowe oraz obciążniki na nogi w ramach terapii dziecka lub pomocy w jego wyciszeniu. Stosowanie takich pomocy jest uzasadnione indywidualnymi potrzebami dziecka. Kontakt fizyczny może być także uzasadniony bezpieczeństwem dziecka lub innych dzieci, np. w przypadku konieczności odizolowania dziecka agresywnego, dziecka, które wpadło w szał, w celu jego wyciszenia i zapewnienia bezpieczeństwa jemu samemu i innym dzieciom.
3. Pracownik zobowiązany jest:
 - a) kierować się zawsze swoim profesjonalnym osądem, słuchając i obserwując reakcję dziecka oraz reagując zgodnie z jego potrzebami,
 - b) zachować szczególną ostrożność wobec dziecka, które doświadczyło nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania.
4. W sytuacjach wymagających czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec dziecka, pracownik zobowiązany jest unikać innego niż niezbędny kontaktu fizycznego z dzieckiem.
5. Kontakt fizyczny z dzieckiem musi być jawny, nieukrywany, nie może wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy. Jeśli pracownik będzie świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań i/lub sytuacji ze strony innych dorosłych lub dzieci, zobowiązany jest zawsze postępować zgodnie z obowiązującą procedurą interwencji.

Kontakty pracownika z dzieckiem poza godzinami pracy.

§ 6.

1. Kontakt z dziećmi powinien odbywać się w godzinach pracy i dotyczyć celów edukacyjnych lub wychowawczych.
2. Pracownikowi zabrania się zapraszania dzieci do swojego miejsca zamieszkania, spotykania się z nimi poza godzinami pracy; za wyjątkiem uzasadnionych sytuacji uzgodnionych z rodzicem/opiekunem prawnym.
3. Jeśli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji z dziećmi i ich rodzicami/opiekunami prawnymi poza godzinami pracy są oficjalne kanały szkolne (e-mail, dziennik elektroniczny, rozmowa telefoniczna).

4. Jeśli zachodzi konieczność spotkania z dziećmi poza godzinami pracy, pracownik zobowiązany jest poinformować o tym dyrektora, a rodzice dzieci muszą wyrazić zgodę na taki kontakt.
5. Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli dzieci i rodzice dzieci są osobami bliskimi wobec pracownika) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych dzieci, ich rodziców.

Bezpieczeństwo online

§ 7.

1. Pracownik musi być świadomy cyfrowych zagrożeń i ryzyka wynikającego z rejestrowania swojej prywatnej aktywności w sieci przez aplikacje i algorytmy, a także własnych działań w Internecie. Dotyczy to „lajkowania” określonych stron, obserwowania określonych osób/stron w mediach społecznościowych i ustawień prywatności kont, z których korzysta. Jeśli profil pracownika jest publicznie dostępny, to również dzieci i ich rodzice mają wgląd w cyfrową aktywność pracownika.
2. Pracownik wyłącza lub wycisza osobiste urządzenia elektroniczne w trakcie zajęć z dziećmi.
3. Nie jest wskazane nawiązywanie kontaktów z dziećmi przez pracownika Szkoły poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie zaproszeń w mediach społecznościowych oraz korzystanie z nich w innych celach, niż to wynika z procesu edukacyjno-wychowawczego.

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnimi w Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 301 im. Janusza Korczaka w Warszawie.

Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między dziećmi, w tym zachowania nieakceptowane.

1. Bezpieczne relacje między dziećmi regulują kontrakty/kodeksy klasowe uwzględniające zapisy Statutu Szkoły.
2. Kontrakt jest opracowywany na początku każdego roku szkolnego razem z dziećmi, w każdej klasie, gdzie dzieci wspólnie zobowiązują się do jego przestrzegania.
3. Stosowany w klasach system motywacyjny ma na celu wzmacnianie pozytywnych zachowań i eliminowanie niepożądanych, regulowanie funkcjonowania grupy.
4. System motywacyjny zgodny jest z prawami dziecka i poszanowaniem jego godności, uwzględniający różnorodne potrzeby dzieci.
5. Nagrodę stanowi: pochwała indywidualna, pochwała na forum grupy/klasy, drobna nagroda rzeczowa, pochwała do rodzica i inne, określone w Statucie Szkoły.
6. Konsekwencją nieprzestrzegania zasad lub ich naruszenia są kary określone w Statucie Szkoły.
7. W każdej sytuacji z dzieckiem przeprowadzana jest rozmowa i poinformowanie go o konsekwencji niewłaściwego zachowania.
8. Nauczyciel zwraca uwagę na zachowania nieakceptowane między dziećmi, w szczególności:
 - stosowanie przemocy rówieśniczej
 - bullying - zastraszanie
 - cyberprzemoc
 - naruszanie nietykalności cielesnej,
 - używanie słów powszechnie uważanych za obraźliwe i wulgarnych,
 - wrzucanie do posiłków substancji niejadalnych,
 - obrażanie, przezywanie,
 - uderzanie i celowe niszczenie przedmiotów będących wyposażeniem Szkoły lub stanowiących własność prywatną innych dzieci.
9. W przypadku zaobserwowania oznak krzywdzenia lub krzywdzenia się między małoletnimi, podejmuje interwencję, zgodnie z obowiązującymi w Szkole Standardami Ochrony małoletnich.

Karta interwencji w sytuacji podejrzenia o krzywdzenie dziecka

Imię i nazwisko dziecka:

Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia:

Opis podjętych działań przez osobę przyjmującą zgłoszenie (*data, działanie*):

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Spotkania z rodzicami/opiekunami prawnymi dziecka (*data, opis spotkania*):

1.
2.
3.

Data i forma podjętej interwencji:

(nazwa organu, zawiadomienie o podejrzeniu popełnieniu przestępstwa, wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny, wszczęcie procedury "Niebieskie Karty", inny rodzaj interwencji, jaki?)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Wyniki interwencji (działania organów wymiaru sprawiedliwości, jeśli Szkoła uzyskała takie informacje, powołanie do grupy interwencyjno-diagnostycznej, działania Szkoły- na podstawie Planu pomocy dziecku, działania rodziców):

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ważne telefony i adresy, pod którymi małoletni i dorośli mogą otrzymać informacje i wsparcie.

Nazwa instytucji	Kontakt
Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla Dzielnicy Bemowo m. st. Warszawy (ZI) <i>integrowanie i koordynowanie działań podmiotów uprawnionych do interwencji i pomocy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz specjalistów działających na rzecz zapobiegania i zwalczania zjawiska przemocy w rodzinie, realizacja procedury „Niebieskie Karty”</i>	ul. Rozłogi 10, 01-310 Warszawa, tel. (22) 487 13 42 e- mail: zesp.interdyscyplinarny@opsbemowo.waw.pl
Komisariat Policji Warszawa Bemowo (POLICJA)	ul. Raginisa 4, 01-317 Warszawa, tel. (22) 603 25 80
Wydział Prewencji KP Warszawa Bemowo	ul. Pirenejska 3A, 01-493 Warszawa, tel. (22) 603 25 52
Wydział Profilaktyki Społecznej, Nietletnich i Patologii KRP IV <i>interwencja w rodzinach dotkniętych przemocą, zabezpieczenie śladów i dowodów przestępstwa, ochrona życia, zdrowia i mienia osoby doznającej przemocy</i>	ul. Żytnia 36, 01-198 Warszawa, tel. (22) 603 94 50
Ośrodek Pomocy Społecznej dla Dzielnicy Bemowo m.st. Warszawy (OPS) Zespół Pomocy Specjalistycznej ds. Przeciwdziałania Przemocy <i>diagnoza występowania przemocy, monitorowanie sytuacji rodziny, udzielenie pomocy osobie doznającej przemocy, poradnictwo specjalistyczne w obszarze przeciwdziałania przemocy (dla dorosłych osób doznających przemocy i stosujących przemoc)</i>	ul. Rozłogi 10, 01-310 Warszawa, tel. (22) 487 13 00 e-mail: sekretariat@opsbemowo.waw.pl ul. Rozłogi 10, 01-310 Warszawa, tel. (22) 487 13 13 lub (22) 487 13 42
Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych- Dzielnicowy Zespół Bemowo (KRPA) <i>diagnoza uzależnienia od alkoholu, motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego, kierowanie do sądu wniosku o zobowiązanie do leczenia odwykowego</i>	ul. Rozłogi 10, 01-310 Warszawa, tel. (22) 325 40 46
Punkt Informacyjny - Konsultacyjny Dzielnicy Bemowo m. st. Warszawy (PIK) <i>poradnictwo specjalistyczne (prawne, psychologiczne, terapeuty uzależnień, specjaliści ds. przeciwdziałania przemocy) w obszarze przeciwdziałania przemocy</i>	ul. Rozłogi 10, 01-310 Warszawa, tel. (22) 325 40 46 e- mail:
Samodzielny Zespół Publicznych Zakładów Lecznictwa Otwartego Warszawa Bemowo - Włochy Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia	ul. gen. M. C. Coopera 5, 01-315 Warszawa, tel. (22) 163 70 46 e-mail: poradnia.u@zozbemowo.pl

<i>terapia indywidualna i grupowa dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu</i>	
Prokuratura Rejonowa Warszawa Wola <i>przyjmowanie zgłoszeń o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, prowadzenie i nadzorowanie postępowań karnych</i>	ul. Ciołka 14, 01-443 Warszawa, tel. (22) 42 02 600
Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna Nr 20 (PPP) <i>diagnoza psychologiczna i pedagogiczna, pomoc psychologiczna w sytuacjach kryzysowych, diagnoza i terapia dzieci krzywdzonych seksualnie, warsztaty umiejętności wychowawczych</i>	ul. Powstańców Śląskich 17, 01-381 Warszawa, tel. (22) 666 17 74 e- mail: sekretariat.ppp20@eduwarszawa.pl
Specjalistyczna Poradnia Rodzinna dla Dzielnicy Bemowo m. st. Warszawy <i>prowadzenie psychoedukacji, psychoterapii, terapii rodzinnej, mediacji, warsztatów umiejętności wychowawczych i warsztatów dla rodziców w konflikcie okołorodzowym</i>	ul. Pełczyńskiego 28E, 01-471 Warszawa, tel. (22) 664 08 49 e- mail: info@spr.bemowo.waw.pl
Bemowskie Stowarzyszenie Trzeźwościowe „Reduta” <i>konsultacje indywidualne z terapeutą, grupa wsparcia korekcyjno – edukacyjna, warsztaty psychologiczne i korekcyjne, pomoc prawna</i>	ul. Synów Pułku 6, 01-354 Warszawa, tel. 22 665-08-00, 792 506 070, 606 305 435 e- mail: stowarzyszenie_reduta@wp.pl
Stowarzyszenie na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”	ul. Jaktorowska 4, 01-202 Warszawa tel. (22) 499 37 33 e- mail: info@niebieskalinia.org
Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”	ul. Korotyńskiego 13, 02-121 Warszawa, tel. (22) 842 25 01 e- mail: pogotowie@niebieskalinia.pl
Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę Centrum Pomocy Dzieciom	ul. Przybyszewskiego 20/24, 01-849 Warszawa tel. (22) 826 88 62 e- mail: cpd@fdds.pl
Komitet Ochrony Praw Dziecka	ul. Oleandrów 6, 00-629 Warszawa, III piętro tel. (22) 626 94 19 e- mail: kopd@kopd.pl
Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży <i>wsparcie psychologiczne dzieci i młodzieży: telefoniczne i mailowe, interwencje ratujące zdrowie lub życie</i>	116 111 - Telefon jest anonimowy i bezpłatny, działa 7 dni w tygodniu, 24 godziny na dobę.
Poradnia dla Rodziców Latarnia Morska <i>konsultacje całych rodzin, terapię indywidualną i grupową rodziców, wsparcie psychoedukacyjne</i>	ul. Walecznych 59 03-926 Warszawa tel.: 22 616 16 69 poradnia@fdds.pl

Rejestr zdarzeń podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia nieletnich

Lp.	Opis zdarzenia	Data	Podjęte czynności	Interwencja organów zewnętrznych - tak/nie (opis czynności podjętych przez organy zewnętrzne)
1.				
2.				
3.				
4.				